

слородъ тъ; оставете гы да постојтъ на мокрый въздухъ, и повърхность та имъ на скоро ще ся покрие отъ слой особно вещество, *рѣжда*, коя то на желязо то има червенъ, а на цинкъ тъ сиво-бялъ цвятъ; дирната е известна подъ име *ципкова ожъст*.

И тай, кислородъ тъ и калъ иматъ силна наклонност за взаимно съединяване; кислородъ тъ и желязо то ся съединяватъ съ по малкъ силъ; кислородъ тъ и цинкъ тъ йоще по слабо, и най послѣ, злато то ся съединява съ него въ най горниъ стъпенъ слабо.

Тай като при сички тѣзи съединения сѫ проявява топлина, то може да ся земе за правило, че при силното съединяване на двѣ тѣла ся развива висока стъпенъ топлина, вслѣдствие на коя то много пакъ може да ся покаже пламъкъ. А ако съединение то ся извирши съ по малкъ силъ, то и топлина та, коя при това ся развива, е по слабъ, и по никакога почти и съвсѣмъ нечувствителна.

За по голяма ясность, нека прѣложимъ няколко опиты.

Хвѣрлете късъ отъ калъ въ паницѫ съ студенъ водъ, и вий ще видите, че наклонност та му за съединяване съ кислородъ тъ е толкози силна, што то той даже химически, ще разложи вода та. Водата, какъ то ще видимъ испослѣ, състои изъ кислородъ и горящъ газъ на *водородъ тъ*. Хвѣренъ въ водъ тъ калъ тосъ-часъ ся съединява съ кислородъ тъ на водъ тъ, и това съединение ся извирши съ такъ силъ, что то металъ тъ става бялъ-червенъ и ся види като блъскава звѣздница, коя подскачя изъ водъ тъ. Нѣ по причинѣ на това съединение водородъ тъ ся освобождава, и като ся издига на горѣ, запалва ся като ся допрѣ до разгоряченъ калъ. Най слѣдователно имаме тука двѣ забелѣжителни явления: А) — късъ отъ металъ ся разгорѣща кога то ся потоли